



Samtaler med etterlatte

Prosjekt med tema
Etterlattesamtaler 



Grethe Hauge
Kjersti Eide
Ragne Eskerud

2005

Presentasjon
til FFI
11. November
2005


 Sykehuset Buskerud

Intensivavdelingen Sykehuset Buskerud HF



Bakgrunn for prosjektet

- Ved vår intensivavdeling har sykepleiere de siste 4-5 årene tatt kontakt med etterlatte etter alle dødsfall og gitt dem tilbud om samtale i avdelingen.
- Er dette til nytte for de etterlatte?
- Kan vi forsvare å bruke tid og penger på dette?

 Sykehuset Buskerud

Gjennomføring av prosjektet

- Tre sykepleiere fikk avsatt tid og midler fra sykehuset
- Veiledning fra Fafo
- Spørreskjema og intervju over telefon



Sykehuset Buskerud

Hvorfor følge opp etterlatte?

- Forebyggende helsearbeide fordi mennesker i sorg er mer utsatt for fysisk og psykisk sykdom
- Plutselige, uventede dødsfall fører til større helsemessige konsekvenser for etterlatte
- Mange har ubesvarte spørsmål
- Får anledning til å sette ord på tanker, følelser og opplevelser som de måtte ha i forbindelse med sykeleiet og dødsfallet



Sykehuset Buskerud

Hva spurte vi om?

- Får etterlatte dekket behov for informasjon
- Rom for klager og misnøye
- Omsorg og støtte
- Hjelp videre i sorgprosessen



Sykehuset Buskerud

Hvem svarte oss?

51 personer døde i avd. jan-nov 2005

- Pårørende etter 19 avdøde kom til samtale, og av disse deltok 74% i spørreundersøkelsen
- Av 28 pårørende som vi kun hadde telefonsamtale med, deltok 30% i spørreundersøkelsen

Det var flest pårørende etter brå dødsfall som kom til samtale



Sykehuset Buskerud

Hva svarte de etterlatte i forhold til informasjon?

- 50% av de som kom til avdelingen hadde uavklarte spørsmål
- Alle sa at de fikk svar
- Av de vi snakket med i tlf var det færre som hadde spørsmål
- Alle svarte at samtalen dreide seg om det som var viktig for dem og at de fikk snakket om det
- 10 av 22 etterlatte ønsket også å få snakke med lege



Sykehuset Buskerud

” var ikke helt ferdig med avdelingen og det som skjedde der. Alt var kaos da vi dro hjem etter dødsfallet”

”det er godt å få tømt seg for de tankene og spørsmålene en går rundt med”

”guttene fikk klarhet i hvorfor behandling ble avsluttet”

”tenkte ikke på å spørre etter lege, men ser i ettertid at det hadde vært fint om legen hadde vært med på noe av samtalen”



Sykehuset Buskerud

Hva svarte de etterlatte i forhold til omsorg og støtte?

- At det er vi som tar kontakt med alle oppleves positivt.
- Alle opplevde oppringningen som omsorgsfullt. De som valgte å ikke komme tilbake til avdelingen sa at telefonsamtalen hadde en verdi i seg selv.
- Ikke for tidlig å kontakte de etterlatte 3-4 uker etter dødsfallet.
- Sykepleiere gir viktig støtte fordi de er tilstede ved dødsfallet, er profesjonelle, har kunnskap og er et viktig supplement til familie og venner



Sykehuset Buskerud

”Glad for å komme så lenge jeg ikke måtte forberede noe”

” Godt å få vite at reaksjonene er normale, også følelsen av lettelse”



Sykehuset Buskerud

Opplevde de etterlatte at de kunne komme med klager og misnøye?

- Alle sier det var rom for å komme med kritikk
- 8 pårørende ga uttrykk for misnøye
- Selv de som kom med klager var generelt fornøyde



Sykehuset Buskerud

” Det var ubetenksomt å bli sendt ut av rommet for å sove da vi selv hadde mest behov for å være tilstede hos pasienten. Feil at dere som helsepersonell alltid vet best. Det var nok godt ment, men det ble galt for oss”



Sykehuset Buskerud

Opplevde de etterlatte samtalen som en hjelp videre?

- 27 av 30 sa samtalen var en viktig hjelp videre i sorgen

- De fleste sa at dette dekket deres behov for kontakt med intensiv, men at de opplevde at de kan ta kontakt hvis de har behov seinere



Sykehuset Buskerud

”Er sikker på at tilbudet dere gir med slike samtaler er viktig og bra”

”Det å komme tilbake til sykehuset var vanskelig. Barna ville det egentlig ikke, fordi de mente sykehuset var skyld i morens død. Men de var glad for det etterpå. Kan hende vi også må forholde oss til sykehuset seinere”



Sykehuset Buskerud

Konklusjon

- Vi vil fortsette med å ta kontakt med alle etterlatte
- Leger vil bli med på deler av enkelte samtaler
- Det er gjort noen få endringer i våre prosedyrer for samtaler med etterlatte
- Vi vil anbefale andre avdelinger å ha system for samtaler med etterlatte



Sykehuset Buskerud

”Akutt krisehjelp er en god investering på sikt”

